
De la 'Spaga' data la 'Spaga' reclamata

Bucuresti, 22 Mai 2004 --- Transparency International--Romania solicita Guvernului sa elaboreze strategii viabile in domeniul prevenirii, combaterii si sanctionarii coruptiei, care sa aiba la baza experientele altor state, expertiza internationala, precum si datele relevate de studiile si analizele calitative si cantitative efectuate in Romania. Consideram ca, in lipsa unor astfel de strategii si politici publice anti-coruptie viabile, masurile luate pana acum in acest domeniu au fost dezorganizate si nesistematice, avand ca efect punerea in pericol a procesului de integrare europeana a Romaniei. Numai prin intarirea substantiala a sistemului romanesc de integritate publica, in decursul urmatoilor 3 ani, programele anti-coruptie vor putea alinia Romania la standardele cerute pentru atingerea obiectivului integrarii la termenul asumat--1 ianuarie 2007.

In ceea ce priveste politicile si planurile de actiune elaborate si aplicate pentru prevenirea si combaterea coruptiei, Raportul trimestrial de activitate al Centrului de Asistenta Anticoruptie (ALAC) al TI-Romania confirma o serie de probleme acute:

- capacitatea de elaborare a unor strategii si planuri de actiune viabile in domeniu este foarte scazuta, data fiind lipsa diagnozelor si expertizei pe care ar trebui sa se bazeze asemenea programe;
- capacitatea institutionala a actorilor publici implicati in prevenirea si combaterea coruptiei, atat in sfera jurisdicțiilor administrative, cat si in cea judiciara, este mult redusa, conducand la concluzia ca autoritatile statului nu-si articuleaza eficiente programele anti-coruptie pe infrastructurile organizationale specifice;
- ambele concluzii de mai sus au la baza lipsa unor studii de impact si a unor diagnoze facute in mod riguros si responsabil, care sa poata releva solutii viabile, nu numai in plan legislativ, dar mai ales in planul managementului public;
- drept consecinta, se perpetueaza ineficienta aplicarii directe si a supravegherii aplicarii legislatiei de catre autoritatile si institutiile publice, autoritatea judecatoreasca si persoanele investite sa exercite autoritatea publica in baza unor statute speciale (notari, executori judecatoresti, experti judiciari s.a.m.d.)

Dupa 3 luni de activitate (februarie-aprilie), Centrul de Asistenta Anticoruptie pentru Cetateni (ALAC) al TI-Romania prezinta câteva situatii tipice de abuz însoțit de beneficii personale care nu sunt sanctionate de legislatia în vigoare ca infractiune de coruptie:

- insuficienta reglementare a abuzului în serviciu contra intereselor publice în conjunctie cu obtinerea unor beneficii personale.
- insuficienta reglementare a abuzului în serviciu contra intereselor persoanei în conjunctie cu obtinerea unor beneficii personale.
- mascare unor fapte de coruptie sub acoperirea neglijentei în serviciu datorita dificultatii de a proba intentia
- superficiala si ineficienta reglementare a conflictului de interese

Centrul ALAC a primit, asistat si consiliat 428 dosare în urma vizitelor cetatenilor la sediu si a primit si procesat 620 de scrisori, se desprind cateva date statistice din totalul plângerilor adresate Centrului (dintre care numai 30% au trecut de filtru pentru a fi studiate mai amanuntit si numai 10% au prezentat indicii ale unor fapte de coruptie):

cele mai frecvent semnalate fapte de coruptie din partea cetatenilor au fost abuz în serviciu asimilat coruptiei (25%), trafic de influenta (23%), luare de mita (22%), dare de mita (10%), conflicte de interese si incompatibilitati (12%).

zone publice cele mai reclamate pentru coruptie sunt: sistemul judiciar (31%), administratia locala (26%), administratia centrala din judete (20%),

cele mai reclamate categorii de angajati din sectorul public sau în legatura cu sectorul public sunt: alesi si numiti politic 27% (îndeosebi primari si prefecti), magistrati 25%, functionari publici 19%, politisti 12%, experti judiciari si extrajudiciari si notari 9,5%.

- Dificultatile cetatenilor asistati sunt:

- de a selecta indiciile faptelor de coruptie reclamate si de a le proba,
- de a identifica probele indirecte în cazul în care nu pot dovedi direct mita,
- de a obtine informatii de la institutiile publice care le refuza drepturile conform Legii 544/2001 si Ordonantei 27/2003
-
- Principalele confuzii pe care cetatenii le fac în identificarea coruptiei privesc: abuzul contra intereselor persoanei, abuzuri si erori administrative pe Legea 18/1991, erori judiciare, abuzuri procesuale în fazele de cercetare si urmarire penala (tergiversari, ordonante de scoatere de sub urmarirea penala si rezolutii de neîncepere a urmaririi penale).

Asociatia Romana pentru Transparenta este o organizatie neguvernamentala, fondata in 1999 de un grup de cetateni si organizatii preocupate de problema coruptiei in Romania. In cursul aceluiasi an Asociatia Romana pentru Transparenta a fost acediatata drept filiala nationala a retelei Transparency International, coalitia globala de lupta impotriva coruptiei. Misiunea TI-Romania este sa promoveze in spirit solidar sistemul romanesc de integritate pentru diminuarea coruptiei. In particular, in perioada 2003-07, promovarea sistemului national de integritate va urmari indeplinirea conditiilor de aderare la Uniunea Europeana in functie de deficientele deja identificate de UE. Acestea sunt: lipsa reformei in justitie, slaba capacitate administrativa si lipsa unei economii functionale de piata.

Transparency International Romania